

[Høiger Eriksen.]

dette princip, også vil gøre det, når det drejer sig om de lukkede selskaber.

Jeg hilser naturligvis med tilfredshed forslaget om, at hemmelighedskræmmeriparagraffen udgår, men jeg er ikke helt sikker på, at det er tilstrækkeligt. Et regnskab kan være mange ting: når virksomheden går godt, kan man være temmelig sikker på, at der er mange skjulte reserver; går den dårligt, kan man være lige så sikker på, at statusvurderingerne er af temmelig optimistisk karakter. Jeg har derfor tidligere gjort mig til talsmand for, at skattevæsenets vurdering af de ikke-børsnoterede aktier skulle offentliggøres i Statstidende, således at såvel aktiekøberne som kreditorerne kunne få et billede af, hvad skattemyndighederne anslog værdien til; men det er vel noget, der vil komme, når man skrider til den mere omfattende revision af loven.

Et tilløb dertil har man dog i forslaget om, at hvis et aktieselskabs årsregnskab viser, at selskabet foruden sine reservefonds har tabt to tredjedele eller mere af sin aktiekapital, skal det enten tilføres frisk kapital, eller aktiekapitalen skal nedskrives med et til det udækkede underskud svarende beløb, hvis selskabet ikke vil træde i likviditation. Jeg har set, at man over for dette har anført, at gennemførelsen af en sådan bestemmelse vil medføre, at alle privatbaner vil blive nødt til at likvidere. Det er naturligvis ikke offentligt ejede institutioner, der altid vil svare enhver sit, man tager sigte på, og det vil derfor være let at lave en undtagelsesregel gældende for den slags selskaber. Men derfor bliver paragraffen i almindelighed ikke mindre påkrævet. Man opnår også gennem denne bestemmelse, at handelen med de tomme aktieselskaber ophører. I det øjeblik de er tomme, falder de jo ind under bestemmelsen.

Til sidst skal jeg udtale ønsket om, at man engang må nå dertil, at man simpelt hen bestemmer, at alle aktier skal lyde på navn. Det praktiseres i forvejen af mange selskaber og hindrer ingenlunde omsætteligheden. Man kan ikke mere indsætte penge i bank eller sparekasse blot på mærke; navn og adresse skal med, og det samme burde være tilfældet for besiddelse af aktier. Det kommer vel også engang, men også

det er måske forbeholdt den endelige revision. I øvrigt anbefaler jeg lovforslaget til hurtig vedtagelse.

Paabøl: Forslaget om at gøre forbuddet mod aktionærlån permanent er jo en gangen fra folketingssamlingen 1954—55. Aktieselskabs-registeret havde indtil 1951 den praksis, som også var underbygget ved et par landsretsdomme, at lån til aktionærer betragtedes som tilbagebetaling af aktiekapital, men i 1951 blev denne praksis underkendt ved en højesteretsdom. I 1952 fik vi så den nuværende lov, der forbyder aktionærlån, men det blev vedtaget i loven, at bestemmelsen skulle optages til revision i folketingssamlingen 1954—55.

Det kan ikke bestrides, at aktieselskabernes udlån af deres midler til aktionærer i visse tilfælde kan give anledning til betænkeligheder, og det gælder naturligvis navnlig i de lukkede selskaber, hvor hele aktiekapitalen beherskes af en enkelt aktionær eller af en snæver familiekreds. I disse tilfælde kan det befrygtes, at bestyrelsen ikke ser tilstrækkelig kritisk på vilkårene for et sådant udlån, derunder afbetalingsterminer og sikkerhed for lånet; og selv om aktieselskabs-registeret har fortolket bestemmelsen på en forstandig og smidig måde, kan man dog ikke nægte, at forbuddet i mange tilfælde har været til gene for fuldt forsvarlige dispositioner. Selskaber med en stærkt sæsonbetonet virksomhed og svingende kapitalbehov kan være interesseret i at udlåne kapital i visse perioder af året, sådan at de igen med kort varsel kan disponere over kapitalen. Dette kan ofte kun ske ved udlån til en aktionær, og det vil også ofte falde naturligt af hensyn til løbende forretningsmellemværender med den pågældende aktionær.

Et selskab, der antager en ny direktør, kan f. eks. være interesseret i, for at skaffe ham en bolig, at låne ham penge til køb af et hus. Også det vil være forbudt efter de nuværende bestemmelser. Det er derfor et spørgsmål, om man af hensyn til de formentlig ret enkeltstående tilfælde, hvor der har fundet misbrug sted, skal opretholde forbuddet mod aktionærlån, så meget mere som sikkert alle de tilfælde, man tilsigter at ramme, vil kunne rammes af andre bestemmelser i loven. De eksempler